

ΣΑΙΞΠΗΡΟΥ

Ο ΕΡΩΤΟΠΑΘΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

6.

Αν πάρε ταίρι η μουσική και η ποίηση η γλυκειά...
Αδερφή τάχα κι αδερφός δεν είναι; — τι μεγάλη
Πού θάσαι ανάμεσα σ' έμέ κ' εμένα η ερωτιά,

7.

Είταν ώρατο πρωτό, κ' η ερωτορήγισσα η γλυκειά,
Κι από το γαλατάλευκο έρωτ της περιστέρι
Χλωμότερη (με τον καμμό, γιατί δίν την γρηφή
Τό τραλοπαίδι δ' Αδωνης), νωρίς πιάνει λιμέρι

8.

Ανθος λαμπρό, ρόδο έθυσμο, νωρίς νεκροκομμένο,
Πού άνθδ σε κόψαν κ' η ήνοιση σ' είδε να μαραθής!
Διάφανο της Ανατολής
Μαρογαράρι, ώμίετανε! σύνωρα θολωμένο!

Θρηνώ γά σε, μά να θρηνώ καμμά δέν έχω αίτια
Τάχα στή διαθήκη σου μ' άφηκες τό παραμικρό;

[1] Ο John Dowland, έκουμεστος Άγγλος λαγουτιέρας,
του καιρού του Σαίξπηρου, κοσμογυρισμένος, πού έκαμε
και λαγουτιέρες τού τότε βασιλιά της Δανιαρκίας (1562-1615).

τόσο μεγάλη σημασία — θά χρειαστούμε να τής βγά-
λούμε τό έμπυο, με μιά κοψιά στου νεφρίου.

Σάστιας δ' Αντρέας. Δέν τό χωρούσε ο νοός του
με τί θάρρος ο ίδιος ο άθροπος πού τις έζη του
Μάρτη μιλούσε για τό νεφρί πού γιατρεμένο, μπο-
ρούσε τις είκοσι έξη να μιλήση για νεφροκοψίες, να
τις προβλέπη κιόλας με τέτοια έγκολία, μά λέξη
λεζούλα να μη φυσήξη για τά τελεφεταία του τά
λαμπρά κατορθώματα. Η ύεφτικ είναι άταξία και
τή μισούσε ο Αντρέας. Τού φάνηκε σά να είπε ψε-
φτιά κι ο Άρτός. Μάλιστα, όταν ο Αντρέας τον
ξεπροβόδεψε ως την πόρτα τής άλλείας, ο κ. Άρ-
τός, μ' ένα χαμόγελο άνωπόρο, με μιά εύρωεια
πού λές και σφύριζε η φωνή του, ακόμη κι όζω από
την πόρτα, στο δρόμο πού στάθηκε μιά στιγμή, του
πανάλαβε, πιθανό για να κρύψη τό λάθος του, όσο
λίγο κι άν έμοιαζε να τό μετανιώωνη.

«Πυελονεφρίτ, πυελονεφρίτ, φίλε Κύριε!
Πυελονεφρίτ διαγνωστικέψαμε κι άπαρχής!»
Απόρησε όμως ο Αντρέας πολύ περισσότερο τέσο-
σερεις μέρες κατόπι, στή πέμπτη, τριάντα, σάν ήρθε ο
κ. Άρτός κι άξαφνα του ξεμυστερέφτηκε πώς ίσως
να ύπαρχη στή μέση και τίποτις φυματίωση! Έ-
καμε, λέει, την άναλυση, κανένα μικροβίο στο έμπυο

Μ' άφηκες όμως πού πολύ παρ' ό,τι είχα μανία,
Γιατί από σένα τίποτα δέν καρτερούσα εγώ.
Ναί, φίλη μου άκριβή, ζητώ συμπάθειο από τα σένα:
Την κακία γνώμη σου άφηκες κληρονομιά σ' εμένα!

9.

Στήν Αφροδίτη δίπλα ο νιός δ' Αδωνης έκαθόταν
Σέ ήσσιο μυρτιάς, κι αυτή άρχισε να του ερωτολογη.
Αηγώντας του πώς ο θεός δ' Αρης την ώρεγόταν,
Και σάν τη ρέχτηκεν αυτός, πώς του έκλινε κι αυτή.
«Να πώς», είπε, «μ' άγκάλιαζεν ο πολεμόχαρος θεός»,
Και τόλιγε τον Αδωνη μέσα στήν άγκαλιά της.
«Να πώς με ξεθιλήσκωεν ο πολεμόχαρος θεός»,
Σα να είταν τάχα να χαρή κι ο νιός την όμορφιά της.
«Και να πώς», είπε «μ' έπραξε στα χείλη τα φίλη»,
Και τό άπραγμα παρόστανε άίνου στού νιού τα χείλη.
Μα ως που να πάρη άνασασμό, πέρα ο μικρός πηδύ,
Στήν ήδονή της άγνωρος και στα όσα αυτή του ώμίλει. —
«Αχ! να είχα την Κερά μου εγώ σε τέτοιο ένα στενό,
Και στα φίλιά να μ' έλωσαν ως να τής φύγω εγώ!

Μετάφρ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ

«ΕΝ' ΑΗΛΟΝΙ»

[Τό ποίημα αυτό του Κωστή Παλαμά, στο-
λίδι του «Νουμά» στο φύλλο τής 22 του πε-
ρασμένου Απριλίη, είχε την ευγένεια να στεί-
λει στον ποιητή του, τεχνικά μεταφερόμενο σε
μουσικούς Ιταλικούς στίχους, ο σοφός έλλη-
νιστής καθηγητής κ. Π. Ε. Παβολίνης:]

L' USIGNOLO

Il giardino del chiuso palagio
com' è muto, com' è solitario!
è dintorno il rumore affollato,
l'eco viva dell' ampia città.

Nel giardino, là dove più fitti
ad un nido s' intrecciano i rami,
venne e pose il suo trono canoro
l' usignuolo, soave cantor.

E al disopra del grido dell' uomo,
dell' ozioso latrare del cane,
al disopra di stanco tumulto
— o tu anima lieta di April! —

sopra tutte le tristi bestemmie,
tu, librato su tutte le voci,
dominando ogni cosa più vile,
canti il canto divino di amor!

[P. E. PAVOLINI μετάφρασις.]

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ZOSETTE MA FEMME

Δυό λέξεις για την κωμωδία που έπαιξαν μαζί
ή Νέα Σκηνή και τό θέατρο του Συντάγματος, όχι
για να επικρίνω τό έργο που εκρίθηκε καθώς έπρεπε
από τόσους κριτικούς γάλλους, πολύ περισσότερο
αρμοδίους για τέτοιου είδους ζητήματα από τους
ρωμιούς που γράφουνε στις καθημερινές εφημερίδες,
άλλά για να άποδείξω άκόμα μιά φορά πώς επιπό-
λαιοι και σκαλαστικοί καταντούν οι δικόι μας όταν
θέλουν και καλά να φανούν πώς τά ξέρουν όλα και
με την άκαθειά τους τά καταφέρνουνε να μξς κά-
νουνε γελοίους μπροστά στους ξένους. Ο κ. Κύρος
τής Έστίας μάλιστα πού σάν άληθινός ρωμιός όλα
τά ξέρει, χωρίς τίποτε να μάθη, βάλθηκε να ρω-
νάξη πώς τό έργο είναι άνήθικο και πώς αδέν εί-
ναι τουλάχιστον διά δεσποινίδας; και λίγο λίγο κα-
τώρθωσε να τό κάμη να τό πιστέψη κι ο κοσμά-
κης. Έξεσπάζωσε τότες με τό χερτινο σπαθί του
και έφερε σε κίνηση την άστυνομία και τή λογοκρι-
σία... Σε λίγο θά ζητήσει βίβλια και τή φυλάκι-
ση του μεταφραστή και για τότο δέ θά έχη και
όλως διόλου άδικο) των θεατρίνων και θά κατασχί-
ση τους θεατές, όπως στα χαρτοπαίγνια. Δέν εί-
ναι μάλιστα παράξενο να πακισθή ο σοφός δημοσιο-
γράφος κάθε κομματι πού παρασταίνεται στην Α-
θήνα να περνά από τό γραφείο τής «Έστίας» για
να λαβαίνει τό συχωροχάρτι. Έτσι η «Έστία»,
εφημερίδα των Παλατιών και τών θεατρών, θά μπα-
λωθή. Δέν τής μένει παρά να επικρίνη τις εφημε-
ρίδες που βγαίνουν, τά βιβλία πού γράφονται, τους
γάμους πού γίνονται, και τά παιδιά πού γεννιόνται.
Ο βλοημένος άθροπος (θέλω να πώ ο Κύρος)
έπρεπε πρώτα να διαβάξη στο κείμενο την κωμωδία,
άν ξέρη να διαβάξη γαλλικά, και τότε θάβλεπε πώς
έπαραστράτησε και πώς δέν άξίζε τον κόπο να ση-
κώση σημαία και να κάμη σταυροφορία εναντίον
μιάς κωμωδίας πού τίποτα δέν έχει τό έπαναστατι-
κό ή τό άνήθικο.

Γιατί τό άντικείμενο του κομματιού μπορεί να
είπωθξ με λίγες λέξεις. Ένας μεσήλικος 42 χρονώ
μπεικιάρης και συνηθισμένος να ζή όπως ζούν στο
Παρίσι οι μπεικιάρηδες, πού έλλη δουλειά δέν έχουν
παρά να ζοδεύουν παράδες, δέν έχασε όλα τα κα-

τρικά τά συνηθισμένα μας, ή συνηθισμένη μας ή θε-
ραπεία, πλυσίματα τής φούσκας, νιτράτο, γκομενό-
λαδο, σταλαζιές, ό τι θέλεις, και σόντες όσο έμνη-
σκε στο κρεβάτι, άκατάπαρτες. Μ' άφτά και τά
παρόμοια κάτι καταφέρναι, κάπως προκόψανε ως τις
έξη του Μάρτη μ' άλλα λόγια, χρειάστηκε αφού
λαθέψαν και στραβοπατήσανε μιά φορά, να μπουνε
πάλε τά πράματα στον ίδιο δρόμο, δηλαδή να ξα-
ναγίνουε τα ίδια, που κάμανε όλο τό χειμώνα, με
την έλπίδα πώς θά ξεκαθούε και τό ίδιο τάποτέλε-
σμα. Η θερμοκρασία όμως τους άνησυχούσε. Τής
διώρισε ο Άρτός λίγη κρυογενίνα πού καθώς τάπο-
δηλώνει και τόνουα της, ψυχραίνει τό αίμα και κό-
θει τή θερμη. Καλό ή κακό; Θέρμη θά πη αντί-
δραση κι άγαμνό δέν είναι άντιθάρξ; διώχνεις τό
νόσημα πού σε μαχεται; μάχεται και σύ μαζί του.
Μά ο γιατρός προσπαθούσε να διορθώη όπως όπως
την άπροσεξία του όταν έκλεισε πεισματικά την
πληγή και τους πλάκωσε παλε ή βρειά ή άββόστια.
Ο Αντρέας, με την άκαταμάτητη πομονή του,
με τή γεωμετρική του την καλοσύνη, ταχτικά τα-
χτικά, φρόντιζε για την κατινούλα, ένα ένα τής έ-
δινε τά γιατρικά της. Ο καμμένος! Νόμισε μιά στι-
μούλα, τις έξη του Μάρτη, πώς γλύτωσε ή ταλαι-

δέ βήθηκε, κι ώστόσο έμπυο έχουε. Από πού νέρχε-
ται; Από τά φύματα, πού ίσια ίσια ή άναλυση
κάμπωσε φορές δέν τα φανερώνει. Τό λοιπό θά μπό-
λιασε στον άδυνατισμένο τον όργανισμό του κοριτσιού
καμιά ύστερογεννητη φυματίωση πού τής τρώει τώρα
και τό νεφρί της. Για τή φούσκα μήτε λόγο. Πότε
φρόντισε κιόλας για τή φούσκα; Τό νεφρί, να, τόσο
ήξερε. Η ύψη όμως του κ. Άρτός, όσο τά ζητούσε
άφτά, δέν είτανε πεισματάρικη σάν και πρώτα για την
πυελονεφρία, παρά ταπεινούτσικη, ζεματισμένη, πές
κωμική. Ρώτησε μέσα του ο Αντρέας άν τυχό δέν
έβλεπε μπροστά του κανένα γιατρό του Μολιέρου, ά-
πελπισμένο πού άββόστια δέν άνακαλυψε, γιατί
τότες σημαίνει πώς έχει. Ούτε την παραμικρή την
αίτια δέν έβλεπε ο Αντρέας, για να παραδεχτή τό-
ρα και χτικιό. Αφτό πιά δέν τό πιστεύε πού δέν
τό πιστεύε. Και τί άνάγκη να στοχαστούε τέτοιο
πράμα; Μήπως δέν τους φτάνανε τά βασανά τους;
Μήπως δέν τους έφτανε κ' έτσι τό έμπυο πού έβρε-
γε από τό νεφρί της; Ο Αντρέας ήσυχασε τον κ.
Άρτό. Έσκυψε τό κεφάλι ο γιατρός διασταχτικά,
σα να μην τον πείθανε τά λόγια του κυρίου καθη-
γητή. Μπορεί πάλε να κρατούσε στα φυλλοκαρδια
του, κάτι πού όζω δέν έβγαίνε. Ξαναρχίσανε τά για-